

Hvad ved vi om unges valg af studie og kvote 2?

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har lavet en lang række undersøgelser af, hvad der ligger bag studerendes valg af videregående uddannelser, og hvorfor de i stigende grad fravælger nogle uddannelser. Vi har også undersøgt, hvad der særligt kendetegner studerende, der er optaget via kvote 2.

Hvert år søger over 80.000 unge ind på en videregående uddannelse. I dette faktaark vi samlet en række af de vigtigste fund i EVA's undersøgelser. Du finder både resultater om studievalg, valg og fravalg af uddannelserne til pædagog, lærer, sygeplejerske og socialrådgiver og it- og ingeniøruddannelser samt viden om studerende optaget på kvote 2.

Alle undersøgelserne kan læses i deres fulde længde på eva.dk, og du finder direkte link til kilden under hvert fakta.

Kontakt

Rasmus Giese, kommunikationskonsulent,
rgj@eva.dk eller tlf. 51 20 81 72

Bjarke T. Hartkopf, områdechef for
videregående uddannelser på EVA,
bhf@eva.dk eller tlf. 21 79 57 21

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Faglig interesse og spændende job betyder mest for flest i studievalget

Knap ni ud af ti studerende (88 %) angiver, at deres faglige interesse for uddannelsen har været et afgørende element i deres beslutning om at søge ind på den uddannelse, de er blevet optaget på. Det er dermed den mest almindelige begrundelse for studerendes studievalg. Tæt herefter ligger muligheden for at få et spændende job efter endt uddannelse, hvilket 85 procent har angivet som afgørende for studievalget.

Herefter følger begrundelserne 'Jeg ønskede at blive en mere dannet/vidende person (63%) og 'Muligheden for at få et job, hvor jeg kan gøre en positiv forskel (62%). Men der er også store variationer mellem uddannelser. Fx begrundet langt over 90 % på pædagog- og læreruddannelsen deres valg med de vil gøre en positiv forskel, mens lønnen betyder mere for ansøgere til International Business på CBS.

Kilde:

Studievalgsbegrundelser: Hvem lægger fokus på hvad i studievalget? (2021) →

Afklaring om studievalg giver lavere frafald

Jo mere afklaret studerende er med deres valg af studie, jo mindre risiko er der for, at de senere dropper ud. 37 procent af de studerende, der ikke synes, de var sikre på deres valg af studie, ender med at falde fra i løbet af det første år. Det samme gælder kun 15 procent af de studerende, som er afklarede med deres valg af studie.

Kendetegnende for dem, der ender med at være mest afklarede med deres studievalg, er, at de oplever sig som velinformede om deres fremtidige studie, fx om fagenes indhold, arbejdsformerne og det sociale liv. De mest afklarede har typisk også været ude i god tid og opsøgt viden fra mange kanter, fx via hjemmesider, åbent hus-arrangementer, og det er karakteristisk, at de også oftere har talt med lærere eller nuværende studerende på studiet.

Kilde:

Studievalg og frafald på de videregående uddannelser →

Færre unge vælger de store professionsbacheloruddannelser til

Uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver er de fire største uddannelser på professionshøjskolerne, men de har alle fået færre ansøgninger de seneste år: Siden 2020 er antallet af 1. prioritetsansøgninger til sygeplejerskeuddannelsen faldet med 30 procent, mens det er faldet med 26 procent på socialrådgiveruddannelsen, 25 procent på pædagoguddannelsen og 14 procent på læreruddannelsen (Danske Professionshøjskoler, 2024)

Til gengæld har en undersøgelse fra EVA vist, at 2-4 procent svarende til knap 3000 unge i 2022 overvejede, men endte med at fravælge en af de fire uddannelser, da de skulle træffe deres valg.

Kilde:

Valg og fravalg af uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver →

Studerende på store professionsbacheloruddannelser vil gøre en forskel

Der er stor forskel på, i hvilken grad det at gøre en positiv forskel for andre har været afgørende for de unges studievalg. Det betyder absolut mest blandt de studerende, der har valgt uddannelserne til enten sygeplejerske, pædagog, lærer eller socialrådgiver. Her svarer hele 94 procent, at det i høj eller meget høj grad har været afgørende for deres studievalg. Det samme gælder for kun 62 procent på de øvrige professionsbacheloruddannelser, 54 procent på de akademiske bacheloruddannelser og 42 procent på erhvervsakademiuddannelser.

Kilde:

Studievalgsbegrundelser: Hvem lægger fokus på hvad i studievalget? (2021) →

Forestillinger om løn og arbejdsvilkår får unge til at fravælge uddannelser til sygeplejerske og pædagog

Studerende, der i 2022 overvejede, men fravalgte uddannelserne til sygeplejerske og pædagog, peger i høj grad på forestillinger om lav løn og dårlige arbejdsvilkår som årsag til, at de valgte en anden uddannelse.

73 procent af de studerende, der overvejede sygeplejerskeuddannelsen, peger på, at 'arbejdsvilkårene er ikke gode nok' som årsag til fravalget. Det gælder 53 procent af dem, der overvejede pædagoguddannelsen. Mange angiver også, at de fravalgte uddannelsen, fordi lønnen inden for professionen er for lav. Det gælder 55 procent af dem, der overvejede, men fravalgte sygeplejerskeuddannelsen, og 52 procent af dem, der overvejede pædagoguddannelsen.

Kilde:

Valg og fravalg af uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver →

Erfaringer fra job i sabbatår afskrækker unge fra lærer- og pædagoguddannelsen

42 procent af nye studerende på videregående uddannelser har brugt hele eller dele af deres sabbatår på at arbejde som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen.

Men for flertallet var det ikke oplevelser, der fik dem til at strømme ind på uddannelserne til de fag, de arbejdede i. 45 procent af dem, der arbejdede som pædagogmedhjælper, svarer, at jobbet afskrækkede dem fra videre uddannelse til pædagog, 47 procent af lærervikarerne blev afskrækket fra læreruddannelsen, og 49 procent af dem, der arbejdede i ældreplejen, blev afskrækket fra at tage en sosu-uddannelse.

Kilde:

Fire ud af ti nyoptagne studerende har været lærervikar, pædagogmedhjælper eller ansat i ældreplejen →

Studerende med højeste karakterer er bekymret for professionsbacheloruddannelsers niveau

Nogle grupper er underrepræsenterede på uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver. Både mænd, indvandrere og efterkommere og studenter med høje karaktersnit er grupper, hvor der er et potentiale for at øge andelen.

Især studenter med de højeste karaktersnit på 7 eller derover er mere tilbøjelige til at overveje, men fravælge de fire uddannelser end elever med lavere karaktersnit. Således havde fx 65 procent af dem, der overvejede, men fravalgte læreruddannelsen, et karaktersnit på mindst 7. Det gjaldt 61 procent af dem, der overvejede sygeplejerskeuddannelsen. Samtidig begrundede studerende med høje karaktersnit i højere grad deres fravalg med en bekymring for, at det faglige niveau på uddannelsen er for lavt, end det gør sig gældende for elever med lavere karaktersnit.

Kilde:

Valg og fravalg af uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver →

Unge fravælger it- og ingeniøruddannelser på grund af bekymringer om højt fagligt niveau

I 2022 var der omkring 7.000 studerende, der overvejede, men i sidste ende endte med at vælge en it- eller ingeniøruddannelse fra. Den primære årsag til at fravælge it- og ingeniøruddannelserne er, at der var andre uddannelser, som de studerende vurderede var mere spændende. Det svarer 68 procent af dem, der overvejede en it- og ingeniøruddannelse. De næstmest udbredte årsager handler dels om manglende faglige evner og dels om, at man ikke kan se sig selv på uddannelsen eller i de job, man uddanner sig til.

Blandt dem, der overvejede en it- eller ingeniøruddannelse, peger 28 procent på, at de var usikre på, om de kunne matematik nok til at klare uddannelsens krav. 20 procent svarer, de ikke kan se sig på uddannelsen, og 19 procent, at de enten tror, de kan udvikle sig mere personligt på en anden uddannelse, eller at de ikke kan se sig selv i de job, uddannelserne fører til.

Kilde:

Valg og fravalg af it- og ingeniøruddannelser →

Kvote 2

Flere mænd, studenter med lavere karakterer og højere gennemsnitsalder blandt kvote 2-studerende

17 procent af alle studerende (2023) optages via kvote 2, mens 40 procent optages via kvote 1 og de resterende optages på uddannelser med fuldt optag. Kvote 2-studerende er ældre end kvote 1-studerende. Gennemsnitsalderen er 22,8 år for studerende, der optages i kvote 2, mens den er 21,5 år for studerende, der optages i kvote 1. Der er også relativt færre kvinder i kvote 2, hvor kvinder udgør 51 procent af de optagne mod 55 procent af de optagne i kvote 1. Kvote 2-studerende har fx lavere karakterer med sig fra gymnasiet med et snit på 7,1 mod et snit på 9,7 for studerende, der er optaget i kvote 1. I forlængelse heraf ser vi også, at kvote 2-studerende sjældnere bliver optaget på deres 1. prioritet.

Kilde:

Forskelle mellem studerende optaget i kvote 1 og kvote 2 på universiteterne (2021) →

Kvote 2-studerende falder mindre fra

19 procent af kvote 1-studerende dropper ud i løbet af det første år på universitetet, mens det kun gælder 13 procent af kvote 2-studerende. Samtidig er kvote 2-studerende mere afklarede og mere motiverede, når de starter. 47 procent af de studerende i kvote 2 svarer fx, at de i meget høj grad er afklarede med studievalget, mens det samme kun gør sig gældende for 32 procent i kvote 1.

Kilde:

Forskelle mellem studerende optaget i kvote 1 og kvote 2 på universiteterne (2021) →

Andel studerende optaget via kvote 1 og 2 i 2023

Optages via kvote 2

17,4 %

Optages via kvote 1

40,2 %

Optages på uddannelser med fuldt optag

42,4 %

Andel der dropper ud i løbet af det første år

19 %

af kvote 1-studerende

13 %

af kvote 2-studerende